

Kulturanlæg af miljøvenlige juletræer

Af Johan Scheel, Pyntegrøntsektionen

Mekanisk renholdelse af juletræer – og hvad så? Pyntegrøntsektionens miljøcertificeringsprojekt kaster også en masse erfaringer med de forskellige renholdelsesmetoder af sig. I artiklen bringes en masse af de gode råd – eller selvfølgeligheder – vedrørende mekanisk renholdelse, som man først savner, når det er for sent.

Hvorfor overveje miljøvenlig dyrkning inden certificerings-ordningen er klar?

Denne artikel henvender sig til de dyrkere af Nordmannsgran, som gerne vil i gang med at producere mere miljøvenlige juletræer. Artiklen beskriver, hvilke overvejelser man kan gøre sig inden nyanlæg af en juletræskultur.

Det er endnu uklart, hvorledes miljøcertificeringsordningen vil blive udformet, men der kan allerede nu med fordel gøres visse overvejelser, især om anlæg af nye kulturer, med det formål at øge den fremtidige handlefrihed.

Flere af betragtningerne kan opfattes som indlysende, men er medtaget alligevel, idet disse overvejelser kan hjælpe til at undgå en blindgyde, som kan besværliggøre en evt. senere overgang til en mere miljøvenlig produktionsform.

Der er i dag en del erfaringer med miljøvenlig bekæmpelse af ukrudt. Ukrudtet kan bekæmpes ved afdækning, ved en dækafrøde, ved afgræsning eller ved mekanisk renholdelse.

I denne beskrivelse er der udelukkende skrevet med henblik på mekanisk renholdelse.

Hvilke overvejelser bør man gøre sig inden plantningen

Valg af areal

Vælg et stort, *reelt jordstykke* for at undgå for mange hjørner og kiler, med deraf følgende vendinger og overlap. Tænk på, at der skal køres over stykket op til 8 gange pr år.

Vælg en *ikke for svær jord*, idet den svære jord er længere om at tørre ud efter regn og desuden skal behandles flere gange pr år, end en let jord skal.

Sten kan være et stort problem. Striglen har en tendens til at trække mindre sten op, så jorden efter få overkørsler ligner en stenørken. En radrenser kan vælte nyplantede træer ved at rulle større sten ind over træerne.

Figur 1: Specialtraktorer, muliggør mekanisk renholdelse indtil træerne er ca. 2 m høje. Her er vist Silvatecs Portaltraktor.

Et *kuperet* areal kan give problemer med at holde rækkegående redskaber lige over rækken og kræver bedre føre end et plant areal.

På *gammel skovjord* kan man opnå mulighed for at anvende mekanisk renholdelse ved enten at fjerne stød, reolpløje eller at fræse dem ned under jordoverfladen (Se Forskningscentret for Skov & Landskabs Videnblade angående priser og metoder).

Man skal sørge for, at arealet er *rent inden plantningen*, da det er meget sværere at gøre rent efter plantningen. Især skal man passe på problemukrudt, som f.eks. tidsler eller kvik. Få derfor rensset arealet for problemukrudt (tidsel, græsser m.m.) inden plantningen.

Kulturplanlægning

Man skal ved valg af række- og planteafstand tage hensyn til, hvilke redskaber, der skal anvendes til renholdelsen.

For at få mulighed for at radrense mellem planterne, kan man vælge at plante i forbandt. Der kan vælges et *kvadratforbandt*, hvor der kan radrenses i en 90 graders vinkel i forhold til rækkerne.

Dette giver god plads til at køre, men en inoptimal fordeling af pladsen til de enkelte planter. Alternativt kan vælges *diagonalforbandt*, hvor der kan køres i en 45 graders vinkel i forhold til rækken. Dette giver mindre plads at køre på, men en optimal fordeling af planterne.

Der skal også tages hensyn til, at mekanisk renholdelse kræver ekstra plads til at vende med redskabet for enden af rækkerne, men man kan til gengæld overveje at tilplante sprøjtesporene.

Om plantemaskinen er 1-, 2- eller 3-rækket har betydning for hvilke redskaber, man kan avende til den efterfølgende rensning. F.eks. kræver en 2-rækket radrenser, at der også er blevet plantet med en 2-rækket plantemaskine.

Det kan være en fordel at anvende store planter, som ikke så nemt dækkes til af rullende sten. Det er vigtigt, at der ikke plantes for overfladisk, da mekanisk renholdelse kan rive højt plantede planter op. Ved at plante om efteråret, kan man risikere, at ukrudtet kan få et forspring, hvis det efter plantningen sætter ind med meget nedbør, så man ikke kan køre over arealet.

Figur 2: Med en rækkegående minitraktor er man ikke så afhængig af, om der er præcis den samme afstand mellem rækkerne, men der er dog et minimum. Her er vist "Snudebilen" fra Polytec.

Figur 3: De fleste portaltraktorer kan også monteres med sprøjteudstyr. Her er vist Jumas' portaltraktor.

Renholdelsen

Det er vigtigt at køre, før man synes, at det er nødvendigt. Der må hellere køres en gang for meget end risikere, at ukrudtet rodfæster og bliver umuligt at fjerne. Det kan være en fordel at have forskellige redskaber, idet en kombination af behandlingsmetoder kan give en større effekt.

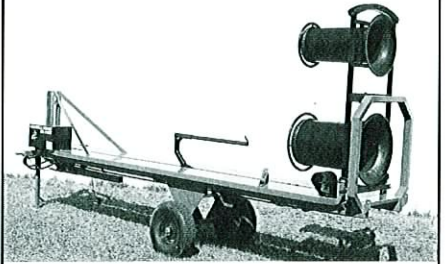
Der skal generelt køres hurtigt med redskaberne for at opnå den bedste effekt.

Afslutning

Ved at vælge mekanisk renholdelse påtager man sig i de fleste tilfælde en forøget udgift til renholdelsen, men ved at tilrettelægge arbejdet inden plantningen kan det forhåbentlig sikres, at merudgiften bliver beskeden.

Såfremt man ønsker at anvende entreprenører med specialmaskiner, kan det måske være en god ide, at inddrage entreprenøren i forberedelserne.

Hydraulisk NetpakkeMaskine for juletræer

SG-Netmaskine type 2 TH

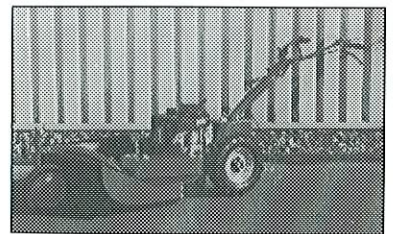
SMEDEGAARDEN
Tlf.: 64 73 22 07

Sven Børge Hansen

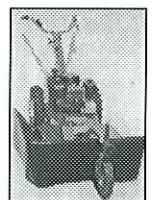
Strandgade 101
Bil 40 42 92 07

5683 Haarby
Fax 64 73 22 07

ESM Rotorklipper RM 72

Til klipping af højt græs og krat under svære forhold. Derfor særdeles velegnet til klipping af vejrabatter, brakarealer, mellem nyplantninger i skov - ekstrem terrængående.

Import:

Hansen & Kilsholm

SKIBHUSVEJ 51 · 5100 ODENSE C
TLF. 66 11 75 32 · FAX 65 91 67 69